

Státní obecná a měšťanská škola Bezručice

1927 - 1938

Inventář

Číslo EL NAD: 222
Evidenční číslo pomůcky: 134

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	4
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	4
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	5
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	6
Inventární seznam.....	7

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Státní obecná a měšťanská škola v Bezručicích byla otevřena 9. října 1927 v domku čp. 176. Zapsáno bylo celkem 15 dětí, během roku se počet dětí snížil na 10. Škola byla jednotřídní.

Prvním učitelem a správcem školy byl jmenován výnosem MŠNO ze dne 19. června 1927, č. 73.633/27-I. Vojtěch Černý, který již působil na menšinových školách v Chebu, Přestavlkách, Hradci a Líšíně.

Další činnost školy je podrobně popsána v kronice, ale k žádným změnám v organizaci školy nedocházelo s výjimkou změn v čele školy (viz přehled ředitelů školy na konci kapitoly). Učitelstvo a žáci se zúčastňovali různých školních poznávacích výletů a pořádali na škole oslavy k výročí v jednotlivých letech.

Ministerstvo školství a národní osvěty výnosem ze dne 9. února 1937 č. 13.852/37-I/3 zřídilo v Bezručicích Státní měšťanskou školu s československým jazykem vyučovacím, a to pouze první třídu, další třídy byly otevírány postupně. Státní měšťanská škola byla pod společnou správou se státní školou obecnou. Po adaptačních pracích státního obytného domu čp. 205 byla první třída měšťanské školy umístěna v přízemí tohoto domu. Mezitím se měšťanská škola střídala se školou obecnou ve vyučování v budově obecné školy čp. 176. Měšťanská škola měla vyučování dopoledne, obecná škola odpoledne.

Ředitelem státní obecné a měšťanské školy byl jmenován Alois Hajer. Obecnou školu navštěvovalo ve školním roce 1937/1938 celkem 22 žáků, měšťanskou 23 dětí. Do školy docházeli žáci z těchto obcí: do obecné školy žáci z Bezručic, Polžic a Řešína. Do měšťanské školy chodily děti z obcí Bezručice, Břetislav, Cebiv, Konstantinovy Lázně, Okrouhlé Hradiště, Řešín a Vysoké Jamné.

Ve školní roce 1938/1939 byla na měšťanské škole otevřena II. třída. Protože se pro tuto třídu nenašla vhodná učebna, bylo zavedeno střídavé polodenní vyučování se svolením inspektorátu státních národních škol v Chebu (č. j. 2610/38 z 24. června 1938).

Poněvadž ve školním roce 1938/1939 navštěvovaly obecnou školu pouze čtyři děti, byla dočasně uzavřena a děti docházely do školy měšťanské. Poslední vyučování na škole proběhlo 1. října 1938 za účasti 5 žáků.

Dne 3. října 1938 škola ukončila svoji činnost, Bezručice byly obsazeny německými ordnery.

Školu postupně řídili:

1. 10. 1927 – 30. 11. 1927	Vojtěch Černý
1. 12. 1927 – 30. 9. 1929	František Pišl
1. 11. 1929 – 31. 8. 1932	Karel Knížák
1. 9. 1932 – 31. 8. 1936	Karel Kasík
1. 9. 1936 – 31. 8. 1937	Jiří Souček
1. 9. 1937 – 3. 10. 1938	Alois Hajer

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Dochované archiválie Státní obecné a měšťanské školy získal archiv v rámci dvou skartačních řízení. Třídní výkazy z let 1927 – 1938 a knihu protokolů o schůzích učitelského sboru z let 1937 - 1938 převzal Okresní archiv se sídlem ve Stříbře dne 19. února 1958. Zbývající část písemností, jedná se o kroniku za období 1927 – 1938 a jeden třídní výkaz z roku 1938, pak Státní okresní archiv v Tachově obdržel ze Základní školy v Bezručicích dne 19. listopadu 2001 (č. přírůstku 26/2001).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Původně byly dochované archiválie evidovány na dvou evidenčních listech (č. 210 – Obecná škola s českým jazykem vyučovacím v Bezručicích 1927 – 1938 a č. 222 – Státní obecná a měšťanská škola v Bezručicích 1937 - 1938) založených již v roce 1958. Při inventarizaci byly archiválie obou fondů sloučeny a archivní soubor č. 210 byl zrušen Protokolem o zrušení archivního souboru čj. SOAP/090-0284/2006 ze dne 22. 5. 2006 schváleným čj. SOAO/008-2506/2006 z 16. 11. 2006.

Ve fondu Státní obecná a měšťanská škola Bezručice je uložena školní kronika (1927 – 1938), kniha protokolů o schůzích učitelského sboru (1937 – 1938), třídní výkazy (1927 – 1938).

Třídní výkazy byly chronologicky rovnány a zapsány do inventárního seznamu.

K vnitřní skartaci nebyly navrženy žádné písemnosti.

Fyzický stav fondu je dobrý.

Archiválie jsou I., II. kategorie.

Písemnosti jsou uloženy v jednom kartonu.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Dochované archiválie Státní obecné a měšťanské školy v Bezručicích jedinečným způsobem dokládají život české menšiny v Bezručicích a nejbližším okolí ve druhé polovině existence první republiky. Velmi zajímavé záznamy přináší zejména kronika školy a velmi cenná je výjimečně dochovaná kniha zápisů o schůzích učitelského sboru přinášející informace jednak o rozšíření školy, ale také o poslední poradě konané 1. září 1938 již v očekávání temné budoucnosti.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a vyhotovení pomůcky

Archivní soubor uspořádala a pomůcku sestavila Dana Bízová v březnu 2006 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově 20. 12. 2006

Dana Bízová

Příloha č. 1 – Soupis použitých pramenů a literatury

Jubilejní sborník Jednatelského odboru Národní jednoty Pošumavské v Plzni 1884 – 1934, Plzeň 1934

SOA Plzeň, ÚMŠ Plzeň, Bezručice 1925 – 1937, karton č. 1

Vondráček Karel, 50 let Národní jednoty Pošumavské 1884 – 1934, Praha 1934

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

MŠNO – Ministerstvo školství a národní osvěty

OŠ – Obecná škola

MěšťŠ – Měšťanská škola

ÚMŠ – Ústřední Matice Školská

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Kronika	1927 – 1938	K 1
2	Kniha protokolů o schůzích učitelského sboru	1937 – 1938	K 2
3	Třídní výkaz	1927 – 1928	K 3
4	Třídní výkaz	1928 – 1929	K 4
5	Třídní výkaz	1929 – 1930	K 5
6	Třídní výkaz	1930 – 1931	K 6
7	Třídní výkaz	1931 – 1932	K 7
8	Třídní výkaz	1932 – 1933	K 8
9	Třídní výkaz	1933 – 1934	K 9
10	Třídní výkaz	1934 – 1935	K 10
11	Třídní výkaz	1935 – 1936	K 11
12	Třídní výkaz	1936 – 1937	K 12
13	Třídní výkaz (OŠ)	1937 – 1938	K 13
14	Třídní výkaz (OŠ)	1938	K 14
15	Třídní výkaz (MěšťŠ)	1937 – 1938	K 15
16	Třídní výkaz (MěšťŠ)	1938	K 16

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Státní obecná a měšťanská škola Bezručice
Značka archivního souboru:	ČOŠ Bezručice
Časový rozsah:	1927 - 1938
Počet evidenčních jednotek:	16 (16 úředních knih)
Počet inventárních jednotek:	16
Rozsah bm:	0,14
Stav ke dni:	20. 12. 2006
Archivní soubor zpracoval(a):	Dana Bízová
Pomůcku sestavil(a):	Dana Bízová
Počet stran:	9
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválila:	PhDr. Markéta Novotná